

Konferens för agilitydomare 2007

Protokoll från Svenska Brukshundklubbens konferens för agilitydomare 24-25 november 2007 på Scandic Hotel i Upplands-Väsby

Närvarande domare:

Magne Alden
Annica Aller
Mikael Andersson
Magnus Andkvist
Veronica Bache
Anders Bergkvist
Camilla Brundin
Dag Brück, mötesordf., ordf. C-AS
Lena Carlsson
Lena C Carlsson
Lena Dyrsmeds
Per-Inge Ekström
Marianne Fernström
Roger Franksson
Tommy Hagström
Marie Hansson
Eric Henriksen
Agneta Hjelm
Peter Holmberg
Thomas Håkansson
Nalle Jansson
Helene Kåberg
Nils Lindqvist
Ninnie Lindvall
Alar Meomuttel
Joakim Nilsson
Lotta Näslund
Irén Olofsson
Carina Olsson

Roger Petersson
Peter Rodin
Jörgen Sundwall
Erica Svanered
Kenth Svartberg
Pär Tangfelt
Åsa Thunqvist
Catharina Tuomisto
Sven Åfeldt
Camilla Åström

Domaraspiranter

Ola Bergh
Gunilla Christiansson
Mats Gustavsson
Thomas Juréhn
Jens Nilsson
Andreas Silfverberg
Åsa Wrede

Övriga närvarande:

Anneli Starck, SBKs kansli
Yvonne Fång, ledamot C-AS
Håkan Ericson, mötessekr., ledamot C-AS
Karin Augustsson, veterinär
Staffan Nordin, AG Domaretiska regler
Anita Axelsson, Brukshunden
Mari Edman, Hundsport

Inledning

Dag Brück, ordförande i SBKs Centrala Agilitysektor, hälsade alla närvarande agilitydomare, domaraspiranter och övriga konferensdeltagare välkomna och öppnade SBKs konferens för agilitydomare 2007. Därefter presenterades helgens konferensprogram varefter domare och domaraspiranter gav en kort presentation av sig själva.

Information från C-AS

Dag Brück gjorde en presentation av C-AS verksamhet och budget för 2007 och 2008-2009.

- Som ny huvudman för agilitysporten har SBK nu ansvaret för agilityreglerna och nästa regelrevidering.

- SBK och C-AS har övertagit ansvaret för utbildning och auktorisation av internationella domare.
- SBK har även övertagit ansvaret för landslaget i agility. I samarbete med landslagsledarna Eva Karlsson och Anita Axelsson utvecklar C-AS organisation, arbetsfördelning och uttagningssystem.
- C-AS planerar att utveckla specialkurser på högre nivå för att ge möjlighet för vidareutveckling för instruktörer och förbättra rekryteringen till lärarutbildningen.
- C-AS har genomfört en första tävlingsledarkonferens under 2007 och i samarbete med Sveriges Hundungdom arrangeras en första konferens för agilityinstruktörer 1-2/3 2008.
- En konferens för distriktsansvariga genomförs årligen, domarkonferenser har genomförts vart tredje år med kostnadstäckning till 75 % från SKK.
- Enligt förslaget till budget för de kommande åren kommer även regelkonferenser enligt SBKs praxis att införas. På regelkonferenser diskuteras förslag till nya regler, deltar gör domare, tävlingsledare och representanter för distrikt.
- Regelkonferenser och domarkonferenser är tänkta att arrangeras vart femte år enligt följande: regelkonferenser 2009 och 2014, domarkonferenser 2011 och 2016. Nya agilityregler gäller 2012-2016.

Konferensen diskuterade domarkonferenser i framtiden. Är en domarkonferens vart femte år för sällan? När ska en domarkonferens arrangeras i förhållande till en regelrevidering?

Kreativ banläggning – grupparbete och diskussion

Inför konferensen hade domarna fått i uppdrag att rita en ”kreativ” bana i agilityklass 2. Insända banskisser fanns uppsatta i konferenslokalen. Ett grupparbete genomfördes där deltagarna diskuterade frågor som, vad betyder kreativ?, vad är intressant i banan?, är banan bedömningsbar?, vilka förare/hundar gynnas? En av grupperna valde därefter ut några banskisser som diskuterades gemensamt.

Regionala domargrupper – information och diskussion

C-AS har sedan domarkonferensen 2004 skapat sex regionala domargrupper: Södra, Västra, Sörmland/Östergötland, Stockholm/Uppland, Mitten och Norra.

- Avsikten med grupperna är att medlemmarna ska kunna träffas under enklare former för att diskutera aktuella domarfrågor.
- Verksamheten ska vara självständig, även om C-AS har möjlighet att ge grupperna i uppdrag att diskutera specifika frågor.
- Kostnadsersättning för resor mm, i proportion till utgifterna, kan fås ur centralt budgeterade medel.

Sammanställande från respektive grupp redogjorde kort för den hittills genomförda verksamheten varefter regiongruppernas verksamhet och funktion diskuterades.

Anneli Starck fick i uppdrag att planera ett forum för agilitydomare i SBKs nya extranät som kommer att lanseras under 2008.

Karin Augustsson – agilityhälsa för domare

Karin Augustsson, veterinär specialiserad på hund och aktiv agilitytävlande på elitnivå, höll ett föredrag om hälsa hos agilityhundar, särskilt riktat till agilitydomare. Agility är inte riskfritt. *Vad kan agilitydomare göra för att förebygga skador hos agilityhundar?*

Mycket lite vetenskaplig forskning är gjord på skador hos agilityhundar, Karin Augustsson baserar därför sina synpunkter och slutsatser på egen erfarenhet.

- Fler hundar skadas på träning än på tävling; skadorna kan bero på dålig uppvärmning, ogenomtänkt eller nötande träning, slarvigt byggda kombinationer eller dålig handling.
- De vanligaste skadorna är skador i ligament och senor, muskelskador, tåskador, skador i främre korsband och ländrygg/korsrygg.
- Den forskningsrapport angående risken med hög fart i kombination med låg hopphöjd som förekommit i hundtidningar och debatt bygger på ett mycket litet material (få hundar) och tar inte hänsyn till andra faktorer som t ex brant landningsvinkel.
- Faktorer att ta hänsyn till beträffande enskilda hinder är tvära svängar efter hopp hinder, ansatsen till kontaktfältshinder och platta tunnlar, hala tunnlar, gungans rekyl, vinkeln på A-hindret, avståndet mellan pinnarna i slalom och kontaktfältshindrens uppfarter.
- Förutsägbarhet kan minska skaderisken: bra och jämnt underlag, standardiserade och säkra hinder, bra grundträning och hinderinläring, genomtänkt och konsekvent handlingsystem som gör det möjligt för hunden att uppfatta information tydligt och tidigt.
- Domarens uppgift är att utveckla svensk agility på bredden och toppen och att bygga säkra banor med hänsyn tagen till hindrens kvalitet och utformning, underlaget och andra skaderisikfaktorer.
- Domarnas banor påverkar träningen och därmed skaderisikerna!

Banmätning – praktiska försök, diskussion och slutsatser

Med hjälp av ett antal hopp hinder och en rund tunnel genomfördes praktiska banmätningsförsök i konferenslokalen som grund för en diskussion om hur en agilitybana bör mätas.

Enligt agilityreglerna ska banans längd vara 100-200 meter och avståndet mellan hindren 5-7 meter, i båda fallen mätt som hundens väg. Sättet att mäta banlängden påverkar den slutliga referenstiden, det är därför viktigt att domarkåren mäter banan utifrån gemensamt överenskomna principer.

Frågeställningar som diskuterades

- Vilken är den tänkta hunden?
- Vilken är skillnaden mellan small, medium och large?
- Hur bör staket och threadles mätas, och därmed byggas?
- Hur ska böjda runda tunnlar mätas, på insidan, utsidan eller ovanpå?
- Hur ska balanshinder mätas, på marken eller ovanpå?

Konferensen uttalade att

- Banan, inklusive 5-7 meter mellan hindren, ska mätas som genomsnittshundens tänkta väg
- Runda böjda tunnlar bör mätas på ovansidan eller varannan gång på utsidan respektive insidan om så är möjligt
- Kontaktfältshinder och slalom ska mätas rakt på marken, inget tillägg ska göras, hundens längre verkliga väg är inberäknad i de rekommenderade referenstidskoefficienterna
- För att öka säkerheten i banmätningen och därmed rättvisan för de tävlande önskar domarkåren att alla arrangörer tillhandahåller mät hjul vid agilitytävlingar

Referenstider – diskussion och beslut

Enligt tradition och praxis sätts nivåerna för referenstiderna i de olika klasserna vid domarkonferenserna. Domarna själva beslutar om rekommenderade koefficienter för uträkning av referenstiden, dvs den rekommenderade lägsta farten i meter per sekund som hunden ska hålla för att klara referenstiden och undvika tidsfel.

Regelverket anger endast att en referenstid ska finnas och att den fastställs av domaren senast efter att fem hundar gått i mål i en klass.

Under senare tid har debatten om referenstider intensifieras. Officiella meriteringar, uppflyttningar, certifikat och championat, kräver genomgående felfria lopp, dvs inga tidsfel. För kvalificering till SM gäller *nollar* eller konkurrensrelaterade *pinnar* i klass 3.

Mot denna bakgrund diskuterades inledningsvis följande frågeställningar

- Vilket syfte fyller referenstiden?
- Vad ska nollan (= inga tidsfel) stå för?
- Hur påverkar bankonstruktionen referenstidens ”hårdhet”?
- Har svårare banor gjort referenstiderna tuffare?
- Använder domarna de rekommenderade koefficienterna?
- Ska alla hundar/raser kunna ta sig till klass 3 respektive till SM?
- Vilka faktorer gör en bana snabb, respektive långsam?
- Ska referenstiden ändras/variera mellan de olika storleksgrupperna?
- Varför ska referenstiden vara hårdare i hopp än i agility?
- Hur kan utfallet gentemot referenstiden variera så mycket för samma hund?

Konferensen uttalade att:

- Vi ska ha rekommenderade referenstidskoefficienter!
- Domaren ska följa rekommendationerna men anpassa referenstiden/koefficienten efter rådande förhållanden som underlag och banans karaktär
- Nollan i klass 3, tidsfelsgränsen, bör stå för något som i brist på bättre kan betecknas som ”godkänt”, inte för ”SM-nivå” eller ”championatnivå”

Därefter följde en diskussion om koefficienternas nivåer i de olika klasserna under den kommande treårsperioden 2008-2010.

Kenth Svartberg framförde ett innovativt förslag enligt vilken koefficienten i agility- respektive hoppklass är fast - hunden ska springa i minst en viss fart i agility- respektive hoppklass - svårigheten mellan klass 1 och 3 ökar istället genom banans svårighetsgrad. Enligt dagens system ökar även den fart som krävs från klass 1 till klass 3 genom att den rekommenderade koefficienten höjs.

Konferensen beslutade efter omröstningar

- att behålla det nuvarande systemet med en koefficient per klass framför Kenth Svartbergs föreslagna ”flata” system (se ovan)
- att i hoppklass sänka koefficienten för klass 3 från 4,1 till 3,9 m/s men behålla nivåerna i övriga klasser
- att behålla de nuvarande koefficienterna i agilityklass

Rekommenderade referenstidskoefficienter fastställda vid domarkonferensen 2004

2005-2007	I	II	III	Lag	Öppen
Agilityklass	2,9	3,2	3,5	3,2	3,2
Hoppklass	3,3	3,7	4,1	3,7	3,7

Nya rekommenderade referenstidskoefficienter fastställda vid domarkonferensen 2007

2008-2010	I	II	III	Lag	Öppen
Agilityklass	2,9	3,2	3,5	3,2	3,2
Hoppklass	3,3	3,7	3,9	3,7	3,7

Genomgång av nya regler - bedömningsfrågor

Dag Brück ledde en genomgång av de ändringar i de nya agilityreglerna som berör domarens arbete. Nalle Jansson, SKKs representant i FCI Agility Commission, informerade om ändringar i FCIs regelverk. Därefter diskuterades specifika bedömningsfrågor.

Kombination

I de nya agilityreglerna har kombinationen ändrats så att hindren står i en rak följd med kort avstånd mellan hindren, (2, 3 respektive 4 meter för small, medium respektive large). De svenska domare som använt den nya kombinationen har negativa erfarenheter och avser inte att använda hindret i fortsättningen.

Vägran

Allmänt gäller enligt reglerna att vägran döms när hunden stannar vid hindret eller passerar förbi hindret. Inget anges om hunden som snurrar eller vänder vid hindret utan att stanna, men bedömningen är vägran om hunden vid snurren/vändningen är inom "hoppavstånd". Vad som utgör hoppavstånd är en bedömningsfråga. Två specifika fall vid bedömning av vägran eller inte diskuterades.

En hund springer förbi en tunnelgång i 90 graders vinkel och inom hoppavstånd, men utan att försöka ta hindret, utanför hoppavstånd vänder hunden sedan tillbaka och tar hindret.

Konferensen uttalade, efter omröstning, att vägran inte ska dömas.

En hund springer förbi slalomhindrets första pinne i 90 graders vinkel och inom hoppavstånd, gör en snurr i riktning bort från hindret och springer därefter in rätt i slalomhindret.

Konferensen uttalade att vägran inte ska dömas.

Långhopp

I vilka fall ska vägran respektive diskning utdömas då hunden hoppar snett respektive baklänges över långhoppet i olika riktningar?

Konferensen uttalade att

- vägran ska dömas då hunden hoppar framåt eller från sidan över långhoppet mellan några av pinnarna på ett sätt som inte är rätt väg
- diskning ska dömas då hunden hoppar baklänges över långhoppet mellan några av pinnarna

Kontaktfält

Enligt reglerna ska kontaktfältet vidröras med *minst en tass*. Måste hela tassen vara på eller räcker det med del av tassen? Tolkningen varierar i domarkåren.

Konferensen uttalade, efter omröstning, att bedömningen ska vara att del av tass räcker.

Rivningar

Hur ska en situation där bommen på ett hopp hinder lämnar hållaren men stannar på hållarens skruv eller annan del av infångaren, utan att falla till marken?

Konferensen uttalade att om bommen lämnar själva hållaren är det en rivning, är bommen kvar på hållaren, men inte nere i skålen så är det inte en rivning.

Starter

Konferensen diskuterade hur olika beteenden av förare och hund vid starten ska bedömas: förare som bär in hunden, förare som startar genom att släppa ner hunden, hundar som kampar med kopplet, förare som går tillbaka och sätter om hunden, förare som lägger ut kopplet som startgräns och så vidare.

Konferensen uttalade att

- om hunden kampar med kopplet och föraren kampar emot kan diskning dömas, kopplet betraktas då som en leksak som används på banområdet
- domaren kan kräva att föraren sätter ner hunden före start men det är inte otillåtet att bära in hunden på banområdet och/eller starta från den positionen genom att släppa ner hunden

Start- och målpinnar

Konferensen uttalade att startpinnar bör placeras cirka 30-40 cm från det första hindret så att vägran kan utdömas; manuella tidtagare bör hålla upp en hand och sänka den när hunden passerar startlinjen. Målpinnar ska däremot placeras utan djup från sista hindret.

Staffan Nordin – etiska regler för funktionärer

Staffan Nordin från förbundsstyrelsens arbetsgrupp AG Domaretiska regler höll ett föredrag om etiska regler för funktionärer med utgångspunkt från arbetet i gruppen som tillsattes för att se över de etiska regler och riktlinjer som finns för domare. Idag används inom SBK en utökad och kommenterad version av SKKs domaretiska regler. Uppdraget har breddats till att omfatta även andra funktionärskategorier. Målsättningen är att skapa nya regler och riktlinjer som innehåller både konkreta förbud och diskuterande kommentarer och som utgör en gemensam plattform inom SBK. Regler och riktlinjer ska ändå i viss utsträckning kunna anpassas till olika verksamheter. En första rapport från AG Domaretiska regler är nu klar. Att ämnet är hett märktes på de många frågor som ställdes av konferensdeltagarna.

Staffan Nordin talade kring de frågeställningar arbetsgruppen diskuterat. Ett nyckelbegrepp är jäv. Ett jävsförhållande innebär att domaren/funktionären själv eller någon nära anhörig har ett personligt intresse av hur domslutet/beslutet blir.

- I vilken utsträckning påverkar olika funktionärskategorier resultatet under en tävling?
- Frågan är inte om funktionären tror på sin egen förmåga att agera objektivt, utan om det är lämpligt att funktionären tjänstgör i det aktuella sammanhanget!
- Det räcker inte med att funktionärens behandling av den tävlande är korrekt, den ska också för alla andra framstå som korrekt!
- Etiska regler finns inte för att vi misstror funktionären, utan för att ingen ska kunna misstro vederbörande – domarens eller funktionärens oväld ska inte kunna ifrågasättas!
- Även om en domare dömer en person (hund) till vilken han/hon står i ett jävsförhållande, hårdare så har bedömningen påverkats!
- Vems skyldighet är det att undvika att jävsförhållanden uppstår vid tävlingar?
- Hur nära får funktionärens relation vara till förare respektive hund?

Hur ofta ska en agilitydomare döma - debatt

Enligt gällande bestämmelser ska en domare döma vid officiell tävling minst en gång under en tvåårsperiod för att upprätthålla auktorisationen. Uppdraget är ojämnt fördelat inom domarkåren, somliga dömer mycket ofta, andra mycket sällan. Antalet auktoriserade domare är idag 45 stycken. Under hösten har en domarutbildning genomförts i Skåne med 8 deltagare. Hösten 2005 genomfördes en utbildning med 12 deltagare. Ett mindre antal domare har av olika anledningar slutat döma och därför avauktoriseras under de senare åren. Under denna period har en debatt förts om svårigheten för arrangörerna att få tag på domare som vill döma.

Anders Bergqvist och Marie Hansson möttes i en debatt om hur ofta en agilitydomare bör döma för att upprätthålla sin auktorisation och kompetens. Sven Åfeldt var moderator.

Anders Bergqvist företrädde åsikten att dagens krav för att upprätthålla auktorisationen bör skärpas, Marie Hansson argumenterade för att dagens krav fungerar under eget ansvar från domarna.

Anders Bergqvist menade att kravet bör vara minst 3-6 tävlingsdagar per år för att behålla auktorisationen och garantera kompetensen. Marie Hansson menade att kunnande och kvalitet är omöjligt att bedöma i antal tävlingar och att självdisciplin fungerar bättre – kan man inte göra jobbet så dömer man inte.

- Räcker antalet tävlingar till alla domare om kravet för att behålla auktorisationen skärps när samtidigt uppdragen är så ojämnt fördelade?
- Om man bara vill döma 1 gång per år, varför är man då domare?
- För att kunna döma måste man först bli inbjuden, somliga domare får många förfrågningar, andra få.

Konferensens majoritet menade att minst en gång per år är ett rimligt krav för att bibehålla auktorisationen samt att fler domare bör döma oftare.

Avslutning

Dag Brück tackade alla konferensdeltagare och gäster och avslutade därefter SBKs konferens för agilitydomare 2007.

Vid protokollet

Justeras

Håkan Ericson, mötessekreterare

Dag Brück, mötesordförande